

Vlaamschgezinde moest trachten invloed ten goede te verkrijgen in den schoot van diegene der twee groote Staatspartijen, waarnaar zijne wereldbeschouwing hem deed overhellen. De liberale groep van Vuylsteke had als wachtwoord de machtspreuk „Kla uward en Geus” (Vlaamschgezind en liberaal) aangenomen. Roozes bleef voor de rest van zijn leven een trouw en diepovertuigd aanhanger dier richting. Alzoo was hij te Gent en te Antwerpen een der leiders van het vrijzinnige Willemsfonds en van de Kiesvereniging van den Liberalen Vlaamschen Bond.

Toch bleef bij hem de strijd voor het behoud en den bloei der Nederlandsche moedertaal het hoofdpunt van zijn programma. En de strijd tegen de verfransching van het onderwijs in al zijn graden scheen hem terecht het belangrijkste oorlogsterrein, waarop hij zich met vóórliefde bewoog. Met zijnen oud-leermeester Jan van Beers en zijnen Gentschen tijdgenoot en vriend Julius De Vigne nam hij een belangrijk aandeel aan de voorbereiding der taalwet van 1883, die De Vigne met een Coremans in de Kamer erdoor kreeg. Een andere maal speelde hij eene nog persoonlijkere rol. In 1891 was Roozes op het Nederlandsch Congres te Gent met de radicale vervlaamsching van het lager onderwijs opgetreden, en zijne prachtige rede deed eenen geweldigen storm opgaan in het kamp der Franskiljons en in de gansche Fransche pers van Brussel, Gent, Antwerpen, Luik, enz. Roozes was daardoor zoozeer de *bête noire* der Walen en Franschgezinden geworden, dat zijne liberale Vlaamsche vrienden van Antwerpen niet bij machte waren om hem 't volgend jaar op de kandidatenlijst voor de Kamerverkiezing te brengen. In 't Belgisch Parlement zou een flink, bezadigd en overtuigend debatter als Roozes anders wel goed op zijne plaats geweest zijn.

Zonder wrok noch spijt had Roozes die onverdiende miskennis vanwege zijne eigene

liberale partij gedragen. Edelmoedig zoekt hij zijne wraak in het bewijzen van nieuwe en grootere diensten. Alzoo was hij de peter van Jan van Rijswijck als burgermeester van Antwerpen, waardoor hij aan zijne geboortestad eene onschatbare weldaad bewees, en toen de onvergetelijke burgervader door den dood weggemaaid werd, was hij de peter der candidatuur van Mr. Louis Franck, die eene zoo overwegende rol in de Kamer ten bate der Vlaamsche Beweging speelt.

Niets achtte Roozes beneden zich om zijne Vlaamsche liberale beginselen te dienen. Die meer en meer beroemde kamergeleerde, die woekerde met zijnen tijd en zich verdiepte in archiefstukken of de museums van geheel Europa affiep om de Vlaamsche meesters grondig te bestudeeren, spaarde nog iedere week, en soms meer dan eens per week, de noodige uren uit, om journalist zonder honorarium te spelen. Hij werkte aldus geregeld mede aan de weekbladen *Het Vrije Woord* te Antwerpen met Gerrits, Coremans en Max Bausart, aan *Het Volksbelang* te Gent met Hezemans, Vuylsteke, De Vigne en Sabbe, en aan *De Kleine Gazet* te Antwerpen met Jan van Rijswijck, De Geyter, Arthur Cornette en Pol De Mont. In 1897 was hij een der stichters van het Antwerpsch liberaal en Vlaamschgezind populair centenblad *De Nieuwe Gazet*, waarin hij op de beslissende oogenblikken opmerkelijke, korte, doeltreffende hoofdartikels schreef. Tegelijk was hij gedurende tweeëndertig jaren, van 1872 tot 1904, de gevierde Antwerpsche correspondent der *Nieuwe Rotterdamse Courant*. Uit zijne ontelbare dagbladartikels zou een aardige bloemlezing samen te stellen zijn. Hij zelf gaf er het voorbeeld voor in de keus door hem gedaan uit de geestige artikels van de twee Jan van Rijswijck's, door hem met roerende levensschetsen van vader en zoon saamgelezen en uitgegeven. Nog veel meer in *zijn*